

Datum

2025-07-04

Revidering av Malmö kommuns lokala ordningsstadga

Bakgrund

Fastighets- och gatukontoret har gjort en översyn av Malmö kommuns lokala ordningsstadga, och har konstaterat att det finns behov av flera ändringar och förbättringar. Dels finns det behov av språkliga ändringar samt kartbilagor för att göra föreskrifterna tydligare och mer lättbegripliga. Dels har det sedan stadgan antogs skett ett antal författningsändringar och ny rättspraxis har tillkommit, vilket medfört ett behov av att uppdatera eller stryka vissa av de gällande bestämmelserna.

Härtill kommer att vissa nya frågor eller företeelser lett till diskussion om möjlig reglering i ordningsföreskrifterna. Synpunkter och förslag har därför hämtats in från flera delar av förvaltningen gällande vilka företeelser som bör regleras genom föreskrifterna, mot bakgrund av störningsproblem avseende ordning och säkerhet. Synpunkterna har lett fram till flera förslag om ändringar.

I samband med att ordningslagen (1993:1617) trädde i kraft 1994, gav Sveriges kommuner och regioner (SKR) ut ett cirkulär med underlag till bl.a. lokala ordningsföreskrifter (cirkulär 1995:41). Malmö's lokala ordningsstadga utgår till stora delar från detta. SKR har nu gett ut ett uppdaterat underlag (cirkulär 23:04). SKR:s arbete med att ta fram ett nytt cirkulär har skett parallellt med förvaltningens översyn av de lokala ordningsföreskrifterna. En del av de förändringar som SKR har gjort i sitt cirkulär har därför även beaktats vid förvaltningens översyn.

Fullständig redogörelse av föreslagna ändringar av stadgetext samt föreslagna kartbilagor, finns i bifogat underlag. Förslag till ändringar/tillägg i ordningsstadgan är markerade med **blå/röd text** och understruken. Förslag till text som ska tas bort eller är flyttad är ~~överstruken~~.

Allmänt om lokala ordningsföreskrifter

Bestämmelser om allmän ordning och säkerhet på offentlig plats finns i ordningslagen. Enbart ordningslagens bestämmelser är dock inte tillräckliga för att i alla avseenden reglera

samtliga ordningsproblem som kan finnas i en enskild kommun. Det finns därför en möjlighet för kommunerna att meddela lokala föreskrifter anpassade till den egna kommunens behov.

En lokal föreskrift måste syfta till att upprätthålla den allmänna ordningen på offentlig plats (3 kap. 8 § ordningslagen). En lokal föreskrift får även syfta till att förhindra att människors hälsa eller egendom skadas till följd av användningen av pyrotekniska varor (3 kap. 9 § ordningslagen)

Begreppet allmän ordning definieras inte av ordningslagen eller annan lagstiftning. I praxis har uttalats att avgörande är att föreskriften ska ha till syfte att komma till rätta med eller förebygga någon typ av störning i det offentliga rummet.¹

Lokala ordningsföreskrifter får inte inskränka ordningslagens bestämmelser. Föreskrifterna får endast gå längre eller detaljprecisera sådana frågor som behandlas i ordningslagen (3 kap. 8 § ordningslagen).

Frågan får inte heller vara reglerad eller vara möjlig att reglera i annan författning (3 kap. 12 § ordningslagen). Det finns utrymme för lokala ordningsföreskrifter som kompletterar annan författning. En allmän princip bör dock vara att en föreskrift som komplementerar en annan författning inte får meddelas om den aktuella författningen är avsedd att uttömmande reglera ett visst förhållande.²

En lokal ordningsföreskrift får inte vara för långtgående. Den får inte lägga onödigt tvång på allmänheten eller annars göra obefogade inskränkningar i den enskildes frihet (3 kap. 12 § ordningslagen). Av praxis följer att bedömningen av om en föreskrift är för långtgående bl.a. ska ta hänsyn till geografiskt tillämpningsområde, tidsmässig giltighet och sakligt innehåll.³

Kommunen bör endast meddela sådana lokala föreskrifter som verkligen behövs. Att ett visst förfarande kan innebära en olägenhet i enstaka fall eller i annars obetydlig uträkning bör inte leda till allmänna förbud eller tillståndsplikt som framstår som obefogade.⁴

Av förarbetena till ordningslagen framgår att det är önskvärt att begränsa de lokala ordningsföreskrifterna. Det är bättre med färre verkligen nödvändiga föreskrifter som kan efterlevas än fler långtgående som blir svåra att övervaka.⁵

¹ Se Högsta förvaltningsdomstolens avgörande HFD 2018 ref. 75.

² Åberg, Ordningslagen, Kommentarer och rättspraxis, 4 uppl., 2017, s. 210.

³ Se t.ex. HFD 2018 ref. 75.

⁴ Åberg, s. 209 och 211.

⁵ Prop. 1992/93:210 Om ny ordningslag m.m., s. 142.

En person som bryter mot en bestämmelse i en lokal ordningsföreskrift kan dömas till böter för brott mot ordningslagen samt den lokala ordningsstadgan (3 kap. 22 § ordningslagen).

En revidering av den lokala ordningsstadgan kräver, förutom antagande av kommunfullmäktige, även länsstyrelsens godkännande (3 kap. 13 § första stycket ordningslagen). Om länsstyrelsen finner att en viss föreskrift strider mot ordningslagen ska länsstyrelsen upphäva fullmäktiges beslut i den delen.

Skälen till föreslagna ändringar

Kommentarer och förklaringar till fastighets- och gatukontorets ändringsförslag redovisas nedan. I kommentarerna hänvisas det till den nya paragrafnumreringen.

Generella och språkliga ändringar

Fastighets- och gatukontoret föreslår att titeln på föreskrifterna byts ut till att använda begreppet ”lokala ordningsföreskrifter”, i stället för ”lokal ordningsstadga” som är ett begrepp från äldre lagstiftning på området. Ordningsföreskrifter är det begrepp som tycks användas av flest kommuner idag.

För att få språket i ordningsföreskrifterna mer enkelt och begripligt föreslås också ett antal språkliga ändringar i flera av föreskrifternas bestämmelser och i den inledande ingressen. Även upptäckta stavfel och felaktiga användningar av versaler och gemener har rättats. Rubriksättningen föreslås också ändras på vissa bestämmelser för att bättre motsvara deras innehåll.

I 3, 14 § och 20 § nämns Sibbarps badpark som en plats som omfattas av de nämnda bestämmelserna. I dagligt tal används dock i regel benämningen Sibbarpsstranden eller Sibbarps strand. Benämningen av Sibbarps badpark har därför bytts ut till Sibbarps strand. Genom kartbilagorna har det också förtydligats vilket område som omfattas av bestämmelserna.

Kartbilagor

Det är angeläget att reglerna för vad som gäller vid nyttjande av offentlig plats är tydliga. För att förtydliga för allmänheten vilka platser de olika bestämmelserna gäller för, och för att precisera tillämpningsområdet, har det därför tagits fram kartbilagor till flera av föreskrifternas bestämmelser.

Ändring av 3 § om områden som jämställs med offentlig plats

I paragrafen jämställs vissa platser med offentlig plats, som enligt definitionerna i 1 kap. 2 § ordningslagen inte utgör det, t.ex. för att de är detaljplanelagda som kvartsmark. Förutom kulturresevatet kring Malmöhus, har stränderna vid Ribersborg, Sibbarp och Klagshamn

jämställts med offentlig plats. För att förtydliga att även badbryggorna ingår i strandområdena, föreslår fastighets- och gatukontoret att det läggs till formuleringar om detta.

Om en plats är offentlig plats eller inte enligt ordningslagen och de lokala föreskrifterna, påverkar bl.a. om det krävs Polismyndighetens tillstånd för att ta i anspråk marken, eller om det istället ska regleras civilrättsligt genom t.ex. markavtal. Vid Sibbarps strand finns det vissa platser som är mer lämpliga att hantera genom avtal, än genom upplåtelsestillstånd (bl.a. fiskehoddorna, campingen och koloniområdet). I kartorna som bifogas föreskrifterna definieras och tydliggörs därför gränserna för vilka områden som ingår i offentlig plats (se bilagorna 1 a-d).

Under arbetet med översynen har det diskuterats om även andra platser i staden ska jämnställas med offentlig plats, bl.a. Bulltoftaparken, Folkets park och Nyhamnen. Fastighets- och gatukontoret anser dock att det i nuläget inte finns behov av att reglera dessa platser som offentlig plats.

Tidigare 4 § om Polismyndighetens inhämtande av yttrande tas bort

I paragrafen anges att Polismyndigheten ska hämta in yttrande från kommunen innan de fattar beslut om tillstånd enligt de lokala ordningsföreskrifterna.

En liknande lydelse fanns med i SKR:s cirkulär från 1995, och finns med i de flesta kommuners lokala ordningsföreskrifter. Bestämmelsen saknar dock författningsstöd, vilket SKR har uppmärksammat i sitt nya cirkulär. Kommunerna saknar möjlighet att förplikta polisen att höra kommunen innan tillstånd ges. Vilka tillståndsärenden kommunen ska höras i följer i stället av 3 kap. 2 § ordningslagen, och i övrigt står det Polismyndigheten fritt att välja när det är lämpligt att kommunen yttrar sig.⁶ Det föreslås därför att bestämmelsen tas bort.

Ändring av 4 § (tidigare 5 §) om ”Tillhandahållande av friflytande mobilitetssystem”

I relation till aktuell paragraf har behov av ändring av vilka fordon som omfattas och ett mer ändamålsenligt språkbruk uppkommit, bl.a. på grund av lagändringar och ny praxis.

Fastighets- och gatukontoret har kunnat konstatera att bestämmelsen inte längre bör vara avgränsad till att gälla enbart eldrivna enpersonsfordon. Det saknas exempelvis numera sakliga skäl för att skilja mellan vanliga cyklar och elcyklar. Båda fordonstyperna hyrs ut av olika aktörer i staden idag, men endast uthyrare av elcyklar är underställda kommunens

⁶ JO har dock uttalat att det många gånger kan vara lämpligt att hämta in yttrande från kommunen, särskilt när det gäller ärenden av principiell natur. Se JO 1971 s. 65.

villkor. Det bör också förtydligas i paragrafen att mopeder är ett fordonsslag som ingår i tillämpningsområdet.

Polismyndigheten har även fört fram önskemål om att det bör förtydligas i ordningsföreskrifterna att det är polisen som prövar frågor om tillstånd för att bedriva uthyrning av elsparkcyklar m.m. Detta framgår inte uttryckligen av nuvarande lydelse, även om det är så det praktiskt hanteras idag. Fastighets- och gatukontoret anser vidare att det behöver förtydligas att det är själva ianspråktagandet av offentlig plats som är tillståndspliktigt vid uthyrningen.

Vad avser ny praxis på området noteras att Kammarrätten i Jönköping i ett avgörande från den 8 oktober 2024 (mål nr 1213-23) har upphävt en ordningsföreskrift som reglerar just krav på polistillstånd för ianspråktagande av offentlig plats för uthyrning av enpersonsfordon. Avgörandet har vunnit laga kraft.

Domstolen refererade till att enligt 3 kap. 12 § första stycket ordningslagen får föreskrifter enligt 8 – 11 §§ inte angå förhållanden som är reglerade i denna lag eller annan författning eller som enligt lagen kan regleras på annat sätt. Vidare konstaterade kammarrätten att tillstånd för uthyrningsverksamhet av enpersonsfordon delvis angår förhållanden som som regleras genom ordningslagen och paragrafen i ordningsföreskriften hade därför meddelats i strid med ordningslagen.

Vad gäller själva bestämmelsen är den utformning förvaltningen kommit fram till följande: *Tillstånd av Polismyndigheten krävs för att ianspråka offentlig plats för att bedriva uthyrning av enpersonsfordon (sparkcyklar, cyklar, mopeder och liknande), oberoende av om de har ett eller flera hjul och sitt- eller ståplats för föraren.* – Det noteras att Stockholms stad i sina lokala ordningsföreskrifter har valt en motsvarande formulering.

Även med beaktande av ovan nämnda kammarrättsdom anser fastighets- och gatukontoret att det finns möjlighet att reglera tillstånd för ianspråktagande av offentlig plats för uthyrningsverksamhet för fordon som här är i fråga. Detta då det finns förutsättningar att mer i detalj beskriva vad ett polistillstånd enligt ordningslagen kan omfatta. Föreskriften kompletterar och exemplifierar nämnda tillstånd enligt 3 kap. 1 § i ordningslagen. Av iakttagelser som gjorts av förvaltningen kan även konstateras att bestämmelsen tjänar syftet att tillförsäkra upprätthållande av den allmänna ordningen.

Vad gäller ordvalet ”enpersonfordon” är det en samlingsterm som används såväl i SKR:s tidigare nämnda cirkulär samt i rättspraxis och som rymmer samtliga nämnda fordonsslag.

Ändring av 9 § (tidigare 11 §) om affisivering

I bestämmelsen finns en uppräknin av olika exempel på ytor som det krävs tillstånd för att sätta upp affischer med mera på. För att förhindra att den ska misstolkas, medvetet eller omedvetet, har uppräknin enliht förslaget tagits bort och i stället ändrats till att affisivering inte får ske på *ytta* som vetter mot offentlig plats. Det innebär ingen ändring i sak. Inom tillämpningsområdet faller precis som tidigare alla typer av ytor, dvs. husväggar, markytor, broar m.m.

Vidare föreslås att menin en om att affisivering inte får ske på träd, belysningsstolpar och kopplingskåp tas bort, eftersom upplysnin en är överflödig. Att affisivera på sådana ytor är redan otillåtet, så länge det saknas tillstånd för det. Vid en jämförelse med andra kommuners ordningsföreskrifter och SKR:s cirkulär saknas också vanlihtvis en sådan formulering. Det är dessutom osannolikt att formulering en i föreskrifterna i praktiken förhindrar sådan redan otillåten affisivering.

Ändring av 13 § (tidigare 14 §) om förtäring av alkohol

I paragrafen anges att spritdrycker, vin och starköl inte får förtäras på offentlig plats inom ett visst angivet geografiskt område, om förtäring en föranleder olägenhet i fråga om ordning och nykterhet. Bestämmeisen gäller även på begravningsplatser och skolgårdar som är tillgängliga för allmänheten.

Förtäring av alkohol är alltså tillåtet på offentlig plats inom det angivna området, så länge förtäring en inte föranleder olägenhet i fråga om ordning och nykterhet.

Det område som anges i paragrafen omfattar en stor del av Malmö stads tätbebyggda område, från Limhamn och Sibbarp i väst till Segevång och Rosengård i öst, och Västra hamnen i norr till Lindängen i söder.

Sedan stadgan antogs har dock en del vägar dragits om och bostadsområden har tillkommit, vilket gör att formulering en om vilket område som omfattas av bestämmelsen inte längre är tydlig. Paragrafen har därför formulerats om enliht bilagt förslag. Till området föreslås även delar av Hyllie ingå, eftersom det utgör ett tätbebyggt bostadsområde. Fastighets- och gatukontoret ser dock inte något behov i övriht av att inkludera fler eller färre områden. Till bestämmelsen har även en kartbilaga tillfogats (bilaga 2). Den del där områdesdragning en har ändrats, har markerats med streckad linje.

Hänvisning en till alkohollagen (2010:1622) i tredje stycket föreslås också tas bort. Alkohollagen reglerar inte alkoholförtäring på offentlig plats, och hänvisning en är därför överflödig.

Ändring av 14 § (tidigare 15 §) om tillfällig försäljning

Genom bestämmelsen regleras att det krävs tillstånd för tillfällig försäljning på vissa uppräknade platser och områden. Begreppet *ambulerande* försäljning användes tidigare för att undvika sammanblandning med lagen om tillfällig försäljning, som avsåg något annat. Den lagen är numera upphävd. SKR och flera andra kommuner (bl.a. Stockholm och Göteborg) har därför övergått till begreppet tillfällig försäljning. För att använda ett mer modernt och lättbegripligt språkbruk, och för att hålla sig till de begrepp som används av andra storstäder, föreslås därför att formuleringen ändras.

Det kan utifrån hur bestämmelsen är utformad nu vara svårt att utläsa vilka platser som är tillståndspliktiga. Därför föreslås också att bestämmelsen formuleras om och kartbilagor har lagts till (bilagorna 3 a-g).

Sedan bestämmelsen ändrades senast (2011) har fler av stadens offentliga platser blivit alltmer attraktiva utrymmen. T.ex. stationerna Östervärn, Rosengård, Persborg och Svågertorp som, till skillnad från Triangeln och Hyllie, inte är upptagna i nuvarande ordningsföreskrifter som platser där tillstånd för tillfällig försäljning krävs. Det kan finnas anledning att reglera dessa platser på samma sätt som övriga platser på och i närheten av stationer redan är reglerade. Tillståndskrav för tillfällig försäljning bör därför enligt fastighets- och gatukontoret införas på dessa platser. Nämnade platser har därför lagts till i föreskrifterna enligt bilagt förslag.

I nuvarande bestämmelse omfattas förutom bl.a. badstränderna och de större parkerna, även ett avgränsat område i centrum, främst den s.k. gågatan, Stortorget, Gustav Adolfs torg samt Triangeln, men även hela Norra Vallgatan, Södra promenaden och Drottninggatan. Även området vid Frihamnen ingår. Förvaltningen anser att denna avgränsning bör ändras i vissa delar. De platser som bör omfattas av tillståndsplikt är gator där det rör sig mycket folk eller finns mycket annan handel, arrangemangsplatser eller där det av andra skäl kan vara attraktivt med tillfällig försäljning, men där det kan utgöra en ordningsstörning.

Därför föreslås att området i centrum i stället bör motsvara det som i Malmö stads taxa för upplåtelse av offentlig plats benämns som A-läge. Området är omslutet av del av Norra Vallgatan, Kalendegatan, Malmborgsgatan, Kaptensbron, del av Drottninggatan, del av Södra Förstadsgatan, Triangeln, Davidshallsgatan, Morescobron, Torggatan, Engelbrektsgratan, Gråbrödersgatan samt område omslutet av Möllevångstorget, del av Ystadsgatan, del av Norra Skolgatan, del av Kristianstadsgatan och del av Bergsgatan. En utökning av det området föreslås också för att bl.a. Posthusplatsen, Centralplan och S:t Johannesplan också ska ingå, eftersom de ingår enligt nuvarande lydelse.

Avgränsningen för området Västra hamnen har också formulerats om, utan att innebära någon ändring i sak. Övriga ändringar i bestämmelsen är språkliga och redaktionella.

Ändring av 15 § (tidigare 16 §) om camping

Enligt nuvarande lydelse krävs det polisens tillstånd för camping på offentlig plats. Camping hänvisas till campingplatsen i Sibbarps badpark.

I praktiken tillstyrker inte kommunen tillstånd för camping i staden, eftersom stadens parker och övriga offentliga platser inte är lämpliga för detta ändamål ur ett ordningshänseende. Det är vanligt att kommuner helt förbjuder camping på offentlig plats (t.ex. Stockholm och Göteborg).

I syfte att tydliggöra kommunens förhållningssätt till camping på offentlig plats föreslås att bestämmelsen ändras till ett förbud mot camping, med undantag på för ändamålet iordningställda campingplatser. Hänvisningen till Sibbarps badpark tas därmed också bort, för att föreskriften bättre ska behålla sin aktualitet för det fall att nya campingplatser skulle tillkomma i framtiden, och för att förhindra missförstånd om att camping skulle vara tillåtet på hela Sibbarpsstranden.

Definition av vad som avses med camping placeras i ett andra stycke. I linje med ett tydliggörande av kommunens förhållningssätt till camping (detta ska ske på för ändamålet iordningställda platser) samt då fenomen som övernattning i bil (annat fordon) på offentlig plats kommit att utgöra ett ordningsproblem, läggs formuleringar in som klargör att även detta omfattas av bestämmelsen.

Camping regleras även i Malmö kommuns miljöföreskrifter, med liknande lydelse som i ordningsstadgan. Miljöföreskrifterna är dock istället meddelade med stöd av förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, istället för ordningslagen. För att inte föreskrifterna ska vara motstridiga, kräver därför revideringen även en ändring i miljöföreskrifterna. Beslut om detta behöver fattas av miljönämnden och kommunfullmäktige.

Tidigare 17 § om badförbud tas bort

I bestämmelsen anges det att det är förbjudet att bada inom hamnområde och i närheten av kablär. Det specificeras dock inte närmre vilka hamnområden som avses, något som enligt SKR bör göras.

Småbåtshamnarna i Malmö utgör inte offentlig plats, och ingår därför inte i förbudet. Vidare regleras badförbud i Malmö hamn, inklusive Limhamns norra hamn, genom 27 § i hamnordningen för Malmö stad.

Fastighets- och gatukontoret anser att eftersom frågan om badförbud i hamn är mer lämpligt reglerad i hamnordningen, och det saknas behov av att införa badförbud för

småbåtshamnarna och att reglera bad i närheten av kablar, kan bestämmelsen utgå i enlighet med förslaget.

Ändring av 18 § (tidigare 19 §) om fiske

I paragrafen regleras fiske för bl.a. kanalerna.

Under 2021 arbetade en särskild arbetsgrupp vid fastighets- och gatukontoret fram riktlinjer och förslag på åtgärder för sportfiske i Malmö (IN-2020-1433). Arbetsgruppen gav förslag på konkreta åtgärder för att bl.a. ge bättre förutsättningar för fisket att utövas under trygga former, med respekt för såväl andra Malmöbor som djur och natur. De identifierade att det har framkommit önskemål från både fiskare och omgivningen om att tydligare reglera vad som gäller för fiske i kanalen och i havet.

I riktlinjerna togs det fram ett antal förslag på ändringar i ordningsstadgan, som i ordningshänseende syftar till att förbättra förutsättningarna för fisket och omgivningen. De föreslagna ändringarna var:

- Införa eventuellt förbud för fiske från bryggor och badstränder under badsäsongen.
- Förändra förbudet att fiska med kastspö från trafikerade broar till att gälla all typ av fiske och från samtliga broar, såväl inom som utanför det för kanalen definierade området.
- Förtydliga huruvida fiske från båt i kanalen är tillåtet eller inte.

I arbetet med översynen av ordningsföreskrifterna har därför förslagen beaktats och utretts.

Fiskeförbud från bryggor och badstränder

Ur ordningshänseende är det enligt fastighets- och gatukontoret inte lämpligt att fiske sker från och i närheten av platser där det rör sig mycket folk som badar. Dels tar den som fiskar upp plats med sina redskap, dels riskerar krokare att skada de som badar. Det har även förekommit fiskenät i närheten av badbryggor. Det finns andra kommuner som har förbjudit fiske från allmänna badplatser av dessa skäl.

Mot bakgrund av ovanstående föreslås ett förbud mot fiske från och i anslutning till allmänna badbryggor och badstränder. Fiskeförbudet bör begränsas till att gälla under perioden den 15 maj – 30 september, eftersom behovet av förbud främst är påkallat under sommarhalvåret. Att förbudet gäller *i närheten* av bryggor och stränder, innebär att även det närmast belägna vattenområdet som utnyttjas av de badande omfattas, för att förhindra att personer fiskar med nät eller liknande i närheten av t.ex. bryggor.

Fiske i kanalen och från broar

Enligt nuvarande lydelse är det endast tillåtet att fiska i kanalen med handredskap (spö, pilk och liknande rörligt redskap som är utrustat med lina och högst tio krokar). Från broar som har upplåtits för allmän trafik är det inte tillåtet att fiska med kastspö eller flugfiske. Det innebär att det till exempel är tillåtet att meta med fiskespö från broar.

Förbudet är delvis otydligt. Vad som utgör ”broar som upplåtits för allmän trafik” definieras inte i ordningsstadgan, men innefattar all trafik, även gångtrafik, över broar dit allmänheten har tillträde.⁷ Detta innebär i praktiken att samtliga broar på offentlig plats omfattas av bestämmelsen. För att förtydliga detta har bestämmelsen ändrats till att uttrycka att förbudet gäller från *broar*, vilket innefattar både över kanalen och övriga offentliga platser.

Vidare kan även andra fiskemetoder än kastspö eller flugfiske vara störande och farligt ur ett ordningshänseende för exempelvis de som går förbi, eller de som paddlar och åker båt i kanalen under broarna. Fisket innebär också att en del av trottoaren på bron tas upp av den eller de som fiskar och deras fångst och redskap, vilket kan hindra gångtrafiken. Fastighet- och gatukontoret anser därför att förbudet mot att fiska med kastspö från trafikerade broar ska gälla all typ av fiske, dvs. begränsa fiske helt från broar. Bestämmelsen har därför ändrats till ett förbud mot fiske från broar, vilket då även gäller på andra broar än enbart de som leder över kanalen.

Fiske i hamninlopp till Dockan

Motsvarande problem som beskrivs ovan att fiske med kastspö är farligt och störande på ett sätt som innebär ett ordningsproblem för förbipasserande båtar har kunnat konstateras i inloppet till Dockan. Många väljer att stå där för att fiska och liten eller ingen hänsyn visas tillförbipasserande båtar. Inloppet är relativt smalt och det går sett till djupet inte att passera på alla platser, vilket försvårar problemet. Det föreslås därför att det läggs till en formulering avseende denna plats.

Förtydligande gällande fiske från båt i kanalen

Eftersom det inte uttryckligen anges att det är förbjudet att fiska från båt i kanalerna, så är det tillåtet. Fastighets- och gatukontoret har vid översynen av stadgan inte heller funnit skäl att förbjuda det, eftersom det inte har förekommit några ordningsproblem kopplat till detta. Vidare anser förvaltningen att det saknas skäl att uttryckligen ange att det är tillåtet.

Övriga ändringar

Bestämmelsen tillfogas en kartbilaga (bilaga 4) för att förtydliga var kanalens sträckning går.

⁷ Jfr 2 § förordningen (2001:651) om vägtrafikdefinitioner, som definierar trafikant som ”Den som färdas eller annars uppehåller sig på en väg eller i ett fordon på en väg eller i terräng samt den som färdas i terräng.”

Första meningen i paragrafen om att inhägnat område kring dammar och vattendrag endast får beträdas i den mån detta medgivits av ansvarig kommunal nämnd, har tagits bort mot bakgrund av att den saknar praktisk betydelse.

Se nedan på s. 13 om andra frågor avseende fiske som har övervägts att regleras i ordningsföreskrifterna, men som inte har tagits med i denna revidering.

Ändring av 19 § (tidigare 20 §) om fyrverkerier och andra pyrotekniska varor

I första stycket regleras ett tillståndskrav för pyrotekniska varor (alla typer av raketer, smällare och andra fyrverkeriartiklar). För att göra bestämmelsen mer lättbegriplig och för att förtydliga att den gäller *fyrverkerier och andra* pyrotekniska varor har rubriken och texten formulerats om.

I andra stycket anges att det är förbjudet att använda pyrotekniska varor på kyrkogårdar, begravningsplatser, inom sjukhusområde för Skånes universitetssjukhus samt på offentlig plats inomhus. Av ordningsskäl och för att förhindra att människors hälsa skadas anser fastighets- och gatukontoret att förbudet mot att använda pyrotekniska varor bör gälla även i närheten av sjukhusområdet. Flera andra kommuner har liknande bestämmelser (t.ex. Lund och Uppsala). Bestämmelsen föreslås därför ändras till att även omfatta en radie av 200 meter från sjukhusområdet. Sjukhusområdet med radien har markerats ut i en kartbilaga (bilaga 5).

I övrigt har förvaltningen lagt fram förslag (TN-2025-104) för arbetsutskott att godkänna ett förslag från förvaltningen som har sin grund i ett Malmöinitiativ, vilket går ut på att minska tidsintervallet under vilket det är tillåtet att avfira fyrverkerier på nyårsafton. En genomgång av andra närliggande städers tidsintervaller har inför beslut gjorts och det har kunnat konstateras att, även om det är vanligt med relativt långa tidsfönster, har exempelvis Helsingborgs stad ett kortare tidsfönster, från kl. 18:00 på nyårsafton till kl. 01:00 på nyårsdagen. Stockholms stad kräver polistillstånd alla dagar på året, även nyårsafton till nyårsdag. I ärendet har framförts att det i praktiken under en betydligt längre tid än det idag tillåta tidsintervallet om sex timmar blir omöjligt för hundägare att rasta sina hundar.

Det har framförts i tjänsteskrivelse till arbetsutskottet att även om förvaltningen förespråkar förändringen samt arbetsutskottet godkänner denna, rör det sig om en ändring som ska införas i lokala ordningsföreskrifter samt för vilken krävs godkännande dels av tekniska nämnden, dels av

Ny 20 § om sprängning och skjutning med luftvapen m.m.

Enligt 3 kap. 6 § första stycket ordningslagen får sprängning och skjutning med eldvapen inte utan tillstånd av Polismyndigheten äga rum inom område som omfattas av detaljplan. Enligt andra stycket ordningslagen får den som är under 18 år inte utan tillstånd av

Polismyndigheten inom detaljplanelagt område använda luft- eller fjädervapen med vilka kulor, hagel eller andra projektiler kan skjutas ut. Detsamma gäller utanför detaljplanelagt område, om inte vapnet används under uppsikt av någon som har fyllt 20 år.

Det kan dock finnas behov av att ytterligare begränsa handhavande av luft- och fjädervapen på offentliga platser. I den mån det är påkallat från ordnings- och säkerhetssynpunkt kan kommuner därför i en lokal föreskrift ta in en bestämmelse som begränsar användningen av andra vapen än eldvapen på offentliga platser. Ett förbud kan t.ex. införas mot användning av luft- eller fjädervapen, paintballvapen eller t.o.m. pil- eller slangbågar på offentliga platser.⁸

Det har kommit in frågor till fastighets- och gatukontoret från medborgare som bl.a. undrar huruvida det är tillåtet att skjuta luftgevär i kommunen. Frågan är i nuläget oreglerad i de lokala ordningsföreskrifterna, men förvaltningen anser att det är lämpligt att införa tillståndsplikt av ordningsskäl. Det föreslås därför att det införs en ny paragraf som kräver tillstånd för användning av kolsyre-, luft-, fjäder- eller paintballvapen eller ett vapen med ett annat liknande utskjutningsmedel och är avsett för målskjutning, på offentlig plats (jfr 2 kap. 1 § andra stycket 2 vapenlagen [1996:67])

Ändring av 20 § (tidigare 21 §) om grillning på badstränderna

Så som bestämmelsen är utformad nu kan det enligt fastighets- och gatukontoret vara svårt att tolka hur, var och när grillning får ske. Formuleringen har därför setts över och gjorts om enligt bilagt förslag.

Sedan Klagshamnssuddens naturreservat bildades 2019 gäller särskilda regler för grillning där, eftersom det i reservatet är förbjudet att elda utanför anvisad plats. Detta styrs av naturreservatsföreskrifter som meddelats med stöd av miljöbalken. För att ta bort motsägelsefulla regleringar föreslås därför Klagshamns badplats strykas från bestämmelsen. För att förtydliga att särskilda regler om grillning finns i naturreservaten har det även lagts till en hänvisning till det i sista stycket.

Tidigare 22 § om ridning tas bort

I bestämmelsen om ridning finns ett tillståndskrav för att rida och köra hästfordon på gågator inom ett visst område i centrum. Det krävs även polisens tillstånd för att rida på stränderna och på gång- och cykelbanor invid stränderna under sommaren, samt på motionsslingor, skidspår och idrottsplaner, om inte något annat särskilt har angetts för platsen.

Enligt trafikförordningen gäller ungefär samma regler för ridande samt hästfordon som för övriga fordon. Det är till exempel redan otillåtet att rida på gång- och cykelbanor. I grunden

⁸ SKR, Lokala ordningsföreskrifter, cirkulär 23:04 s. 32.

är det dock tillåtet att rida på gågata, men genom lokal trafikföreskrift går det att förbjuda detta. Ridning i gatumiljö går därför inte att reglera genom den lokala ordningsstadgan.

Med anledning av ändrat rättsläge kan regler om ridning i terräng dessutom numera meddelas som en lokal trafikföreskrift. En lokal ordningsföreskrift kan därför inte längre reglera ridning i motionsspår, på stränder m.m. I Malmö stad finns dessutom redan en lokal trafikföreskrift som förbjuder körning av fordon i terräng inom tätbebyggt område i Malmö, vilket innefattar stränderna och vissa motionsspår.

Mot bakgrund av att ridning alltså numera helt går att reglera genom lokala trafikföreskrifter, föreslår fastighets- och gatukontoret att bestämmelsen i sin helhet tas bort. Det finns i nuläget inte heller något behov av att reglera ett förbud mot ridning på gågator genom trafikföreskrifter. Inte heller för motionsspår utanför tätbebyggt område finns i dagsläget något sådant behov.

Ändring av 23 § (tidigare 24 §) om växtlighet från tomt

I bestämmelsen anges att växtlighet från tomt inte får skjuta ut över gångbana på lägre höjd än 2,5 meter, eller över körbana på lägre höjd än 4,6 meter. I praktiken tillämpar dock förvaltningen höjderna 2,6 meter respektive 4,7 meter vid tillsyn. Det är även de höjderna som kommuniceras ut i förvaltningens informationsbroschyrer. För att undvika att missförstånd och osäkerhet uppstår, har bestämmelsen ändrats till att motsvara de höjder som tillämpas.

Andra ändringar som har diskuterats men där ändringar inte föreslås

Reglering om fiske

Det har diskuterats att införa fiskeförbud eller tillståndsplikt för dammar i kommunen generellt, inte bara i parker, samt vattendrag, t.ex. bäckar. Bedömningen är dock att detta inte är möjligt, eftersom det i grunden inte rör sig om en ordningsfråga, utan en fråga med hänsyn till naturlivet. Vidare ingår inte fiske i allemansrätten på dessa platser, vilket innebär att fiske i regel kräver godkännande av markägaren, med fiskekort eller annat tillstånd. Saknas tillstånd är det alltså redan otillåtet.

Ett problem som ibland uppstår och som det kommer in synpunkter om till kommunen, är att personer fiskar intill gång- och cykelbanor. Krokar riskerar då att skada förbipasserande. Det har därför internt diskuterats om det skulle gå att införa ett förbud mot att fiska intill gång- och cykelbanor, och t.ex. kräva en marginal på 3 meter. Problemet med en sådan reglering är dock att den riskerar att bli svårtillämpad och otydlig i sin avgränsning. För både den enskilde och för polisen kan det därför vara svårt att bedöma om det är tillåtet att fiske från en viss plats eller inte. Av förarbetena till ordningslagen framgår att det är önskvärt att begränsa de lokala ordningsföreskrifterna. Det är bättre med färre verkligen nödvändiga

föreskrifter som kan efterlevas än fler långtgående som blir svåra att övervaka.⁹ Ett sådant förbud mot att fiska i närheten av gång- och cykelbanor har därför inte föreslagits.

En annan fråga som kommit upp är om det går att införa ett förbud mot ryckfiske i kanalen. Ryckfiske är en metod där man med krokredskap hugger eller rycker fast kroken i fisken. Den räknas som en plågsam metod som skadar fisken allvarligt. Ryckfiske är redan förbjudet i havet och svenska sjöar. Ibland hör medborgare av sig med frågor kring ryckfiske i kanalerna. Ett förbud mot ryckfiske kan dock inte räknas till att vara en sådan ordningsfråga som kan regleras i lokala ordningsföreskrifter, och har därför inte föreslagits.

Ytterligare en fråga som har övervägts är att införa ett förbud mot magnetfiske i kanalerna, mot bakgrund av problemen med nedskräpningen som uppstår i och med det, och för att det stör naturlivet. Det riskerar även att dra upp förorenat bottensediment. Nedskräpning är dock redan förbjudet i annan lagstiftning. Frågorna hänförliga till miljön hänför sig inte till ordning, och kan alltså inte regleras i lokala ordningsföreskrifter. Ett förbud mot magnetfiske har därför inte föreslagits.

Reglering om gatunamn- och adressnummerskyltar

Ledningsgruppen beslutade 2020 att fastighets- och gatukontoret skulle se över möjligheten att reglera uppsättningen av gatu- och adressnummerskyltar på husfasader i lokala ordningsstadgan. Skyltar med gatunamn sätts oftast upp på husfasader vid gatukorsningar. Då kommunen utför uppsättningen kan skada på huset uppstå, vilket kommunen kan bli skyldig att bekosta. Därför önskades en bestämmelse som skulle ålägga fastighetsägare att ombesörja uppsättning av skyltar.

Vissa kommuner (Nacka, Kiruna m.fl.) har reglerat uppsättningen av gatu- och adressnummerskyltar på husfasader genom tillägg i lokala ordningsstadgan. Under arbetet med översynen har dock kontakt tagits med några kommuner, och någon kommun har uppgett att de inte har praktisk användning av bestämmelsen och vissa har eller ska ta bort sådana bestämmelser med hänvisning att de inte anses ha stöd i ordningslagen.

Tekniska nämnden föreslog också en liknande bestämmelse 2006. Kommunfullmäktige beslutade dock att inte ta med bestämmelsen efter att stadskontoret ansett att den inte utgjorde en bestämmelse avseende ordning.

Mot bakgrund det som anges ovan har inte en sådan bestämmelse föreslagits i nuvarande revidering.

⁹ Åberg, s. 211.